

COLEGIUL AGRICOL "DIMITRIE CANTEMIR" HUȘI

22 MAI 2019

ZIUA MONDIALĂ A BIODIVERSITĂȚII

ACTIVITĂȚI: acțiuni de ecologizare a spațiilor școlare, expoziții, dezbateri

TEMA DEZBATERII COMITETULUI ECO-ȘCOALA:

BIODIVERSITATEA NOASTRA, HRANA NOASTRA, SANATATEA NOASTRA

Pentru omul obișnuit, locuind într-o aglomerare urbană, lumea vie este puțin diversă, restrânsă la cele câteva mamifere, păsări, insecte și plante cu care vine mai des în contact: câini, pisici, soareci, porumbei, ciori, pescarusi, pestii din hală de peste sau din acvariu, muste, tantari, arborii stradali, florile florareșelor, câteva specii în ghiveci. Excursiile la mare sau la munte îi largesc puțin orizontul, insuficient însă pentru a realiza adevărata diversitate a naturii. Ceva mai mult îi oferă muzeele de științele naturii și unele programe TV. Pentru omul din mediul rural, lumea vie este mult mai diversă, organismele amintite mai sus fiind bogat completate cu mamifere și păsări de curte, plante medicinale, ciuperci și alte fructe de pădure, copacii, arbuștii și ierburile pădurii, buruiniile din culturile agricole, păsările migratoare, multe insecte, pești din râuri și bălți, broaște, serpi, șopârle. Dar și această percepție este palidă față de bogăția speciilor din natură. Din cele câteva milioane de specii existente, omenirea folosește doar un procent nesemnificativ. Astfel, din cele 5000 de specii de plante comestibile sunt folosite pe scară largă doar vreo 20 specii. Companiile farmaceutice investighează grupe diverse de insecte și fungi pentru descoperirea de noi substanțe utile.

Mentineră diversității biologice este poate cea mai importantă sarcină pe care societatea umană o are de îndeplinit în domeniul protecției mediului. Pierderile de specii și de ecosisteme sunt, de cele mai multe ori, ireversibile iar înlocuirea acestora nu înseamnă și refacerea funcțiilor ecologice caracteristice. Specia umană a reușit, în cursul miilor de ani de progres tehnologic, să înalțeze mulți competitori care-i amenințau accesul la resursele biologice: specii sălbatice eliminate prin combatere, diminuarea mărimii unor populații considerate dăunătoare, distrugerea habitatelor naturale, înlocuirea speciilor sălbatice cu soiuri și rase domestice. Pierderile de biodiversitate au început a fi resimțite nu doar în planul taxonomic dar mai ales în plan ecologic și economic și din păcate, importanța unor specii a fost constientizată abia după dispariția lor. De pildă, reducerea sau chiar dispariția populațiilor de ierbivore mari din ecosistemele de tip pajiste a deteriorat profund structura acestor ecosisteme și le-a redus valoarea economică. Este cazul populațiilor de bizoni nord-americani (*Bison bison*) care, de la un nivel de câteva milioane de exemplare au ajuns la doar câteva zeci de mii (dar ca urmare a unor măsuri de repopulare), trecând printr-o fază în care dispariția era aproape iminentă (sub 100 exemplare). Astăzi, crescătorii de vite consideră bizonii rămași în fragmente de habitat ca fiind competitori pentru animalele lor (*Bos taurus*) însă cercetările au arătat că mai degrabă iepurii consumă în cantități însemnate ierburile preferate de vite.

Condiția esențială pentru reușita acțiunilor de conservare este CUNOASTEREA ȘI INTELEGEREA BIODIVERSITĂȚII. Suntem înconjurați de biodiversitate, suntem (ca specie) o componentă a biodiversității și prin tot ceea ce facem influențăm și modificăm biodiversitatea. Fiind o specie care constientizează rezultatul propriilor acțiuni este de așteptat să fim mai precauți în ceea ce privește exploatarea resurselor biologice. Dar, pentru a avea o atitudine mai precaută și preventivă ar trebui să înțelegem cum funcționează pătura vie a planetei, biosfera. Biosfera nu este o simplă multitudine de specii/indivizi, biosfera este un sistem teribil de complicat, o rețea enormă de relații între indivizii aceleiași specii, între specii și între specii și componentele abiotice ale planetei – atmosferă, hidrosferă, litosferă. Toate sunt legate de toate, aceasta este o afirmație cu valoare de paradigma, prima lege a ecologiei,

COLEGIUL AGRICOL "DIMITRIE CANTEMIR" HUȘI

expusa de Barry Commoner cu ceva vreme in urma ("Cercul care se inchide", Edit. Politica, colectia Idei contemporane, 1980).

Ce intelegem prin BIODIVERSITATE? Biodiversitatea reprezinta diversitatea speciilor, incluzand diversitatea populatiilor si indivizilor care alcatuiesc speciile, diversitatea ecosistemelor si diversitatea etno-culturala (diversitatea modurilor in care populatia umana utilizeaza resursele biologice). Ce intelegem prin BIOSFERA? Biosfera este "invelisul" viu al planetei, un sistem complex de indivizi, populatii, specii cu toate relatiile dintre acestea, functionand ca un tot unitar si controland clima planetei.

Doar omul informat si educat isi poate dezvolta o atitudine de respect fata de biosfera. Necunoasterea duce la exagerarea increderii in capacitatea de a controla natura (si oare chiar o controlam?) si la respingerea scenariilor considerate alarmiste privind degradarea biosferei.

NATURA ÎNSEAMNĂ VIAȚĂ!